

Verslag

Centraal College van Deskundigen (CCvD) / Accreditatiecollege (AC) Bodembeheer

Datum: 12 december 2024
Tijd: 10.00 – 12.00 uur
Plaats: Online via Teams
Kenmerk: Definitief_verslag_SIKB_CCvD_AC_Bodembeheer_20241212

Deelnemers

David van den Burg (DvdB)
Willem Bastein (WB)
Gilbert Boerekamp (GB)

Martin van Bostelen (MvB)
Bas van Oosten (BvO)
Bram van de Pas (BvdP)
Michel Post (MP)
Charly van Schaik (CvS)
Marcel van Seeters

Lex Stam (LxS)
Rabbe Vedder (RV)
Arjan Veldhuizen (AV)
Tessa Verschoor (TV)
Joep van der Wee (JvdW)

Gerben Zijlstra (GZ)
Willem van der Zon (WvdZ)
Sonja Kooiman (SK)

Afwezig

Jan Keijzer (JK)
Ariël Kleverwal (AK)

Manfred Beckman Lapré (MBL)

Vacature(s)

Te benoemen afgevaardigde
Te benoemen afgevaardigde

Te gast

Jelle de Boer (JdB)
Annelies de Graaf (AdG)
Henk Koster

Werkt bij

Klimaatkracht
Rijkswaterstaat WVL,
Bodem en Ondergrond
BAM Infra
SGS Intron Certificatie
Stantec
NEN
RUD Drenthe
RWS WVL

Waterproef
Mateboer Milieutechniek
Eurofins
TAUW
Stichting Bodembeheer
Nederland
Cumela Nederland
Vopak
SIKB-programmabureau

Werkt bij

Kiwa
Waterschap Vallei en
Veluwe
Rijkswaterstaat WVL,
Bodem en Ondergrond

Werkt bij

SIKB-programmabureau
SIKB
SIKB-programmabureau

Afgevaardigd door of rol

Voorzitter
BodemenergieNL
Ministerie van I&W (vervanger
van Manfred Beckman Lapré)
Bouwend Nederland en NVP
NCVi
VKB
NEN
VNG
Rijkswaterstaat als
opdrachtgever
UvW
VvMA
FeNeLab
VKB
VNO-NCW
VNO-NCW
VNO-NCW
Secretaris

Afgevaardigd door of rol

NVCi
UvW
Ministerie van I&W (wordt
vervangen door Gilbert
Boerekamp)

VA
IPO

Te gast bij

Alle agendapunten
Agendapunt 4
Alle agendapunten

1. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

- Er is een afmelding ontvangen van Jan Keijzer (Kiwa) en Ariël Kleverwal (Unie van Waterschappen).
- Marcel van Seeters is de nieuwe vertegenwoordiger van RWS in de rol van opdrachtgever, en Rabbe Vedder is de nieuwe vertegenwoordiger van de VVMA. Ze stellen zich allebei kort voor.

2. Actualisatie Regeling bodemkwaliteit

Gilbert Boerekamp geeft een toelichting aan de hand van drie punten:

- Per 1 oktober is de laatste wijziging in de Rbk 2022 doorgevoerd / in werking getreden. Hierin zijn nieuwe versies van de BRL SIKB 7700 (Aanleg of herstel van een vloeistofdichte voorziening), BRL 9321 (Milieuhygiënische kwaliteit van industriezand en (gebroken) industriegrind) van KIWA, en BRL 6000-21 (ontwerpen en installeren van energiecentrales van bodemenergiesystemen en het beheren van bodemenergiesystemen) van InstallQ opgenomen. Zie ook <https://iplo.nl/thema/bodem/nieuws-bodem/2024/wijziging-regeling-bodemkwaliteit-2022-per-1/>.
- Tussen 30 september en 4 november 2024 is de internetconsultatie voor de volgende wijziging van de Rbk 2022 uitgevoerd. Dit gaat om de wijziging van de normstelling voor zwelklei en schuimglas. De wijziging ligt nu bij de bewindspersoon voor goedkeuring en publicatie. Zie ook <https://iplo.nl/thema/bodem/nieuws-bodem/2024/internetconsultatie-wijziging-regeling/>.
- De voorbereiding tot internetconsultatie van de Wijziging van de Rbk 2022 daarna, die geldt o.a. voor de BRL 6000-21/00, wijzigingsbladen bij BRL 2506-2, AS SIKB 6800 en correctieblad bij NEN 5740, loopt en ligt bij de Staatssecretaris. Deze internetconsultatie staat bij Min IenW gepland in januari/februari 2025. Publicatie van deze Wijziging Rbk is beoogd/gepland rond 1 april 2025.

3. Programma Versterking Kwalibo

Henk Koster geeft een toelichting op het Programma Versterking Kwalibo. In hoofdlijnen: het programma is in de eindfase; op 19 december 2024 is het laatste stakeholderoverleg gepland, inclusief het laatste gesprek met de DGWB van IenW en de IG (ILT). Hiermee is dit deel van het programma officieel afgerond, en daar zal waarschijnlijk een kamerbrief op volgen. Naast dat nog niet alles is afgerond, zullen in die brief ook verschillende producten en maatregelen worden verwoord. In de huidige situatie ('half-af') worden er nog geen stukken meegestuurd. Die zullen worden gedeeld als de kamerbrief uit gaat.

Ter reflectie vindt Henk Koster dat het programma waardevol en goed is geleid. Het is belangrijk dat het Ministerie een duidelijke rol heeft genomen om de sturing op Kwalibo weer ter hand te nemen.

Producten:

- De leidraad is gericht op ordening van de normdocumenten, en de samenwerkingsovereenkomst die daarbij hoort. Hier is het college al een paar keer over bijgepraat, en dit is zo goed als af. In 2025 zal dit uitgebreid worden; onder andere de afspraken met ILT, CI's en RVA worden toegevoegd.
- Loket interpretatievragen: hier zijn we nu een klein jaar mee bezig, en dat gaat goed. Als schemabeheerder hebben we goede afstemming met Bodem+.
- Voor enkele beoogde producten is besloten (nog) niet tot ontwikkeling over gaan. Voor het where abouts-systeem wordt geen nieuwbouw op gepleegd. Dit moet in een lichte vorm bereikt worden via een koppeling met het DSO. Hetzelfde geldt ook voor het grondstromenpaspoort. De noodzaak moet nogmaals tegen het licht worden gehouden en daartoe is een vraag aan de Kamer gesteld.

Tenslotte liep het traject Advies onder Kwalibo. De definitieve versie hiervan zal nog volgen. De conclusie uit dat rapport is dat de uitvoering van het onder Kwalibo brengen van advies technisch wel uitvoerbaar is, maar dat de bijdrage aan milieubescherming te zwak is op basis van de huidige kennis. Het onder Kwalibo brengen van advies maakt het stelsel wel af, maar ook complexer. Het is niet aangetoond dat het probleem de inzet van een wettelijk instrument rechtvaardigt. De aanbeveling in dit rapport is om duidelijker van een probleemanalyse naar de risicobenadering te gaan. Daar is best wat discussie over aan de hand van de risico-analyse. SIKB heeft hier een voortrekkersrol in gehad en initiatief genomen voor een zorgvuldige gezamenlijke risico-analyse voor een van de ketens. Het programma was hier ook enthousiast over, maar de vraag blijft hoe hiermee verder wordt gegaan. SIKB heeft zijn rol genomen, maar het vervolg moet door alle partijen worden gedaan en niet alleen door SIKB.

Hoe gaan we vanuit hier verder? Vooralsnog blijft er een operationeel en een strategisch overleg voor kwalibo bestaan. In die overlegstructuren gaan we de stakeholders ook weer tegenkomen: het programma is klaar, maar de opvolging gaat door.

Gilbert Boerekamp vult aan: Er komt ook een kamerbrief en een evaluatie over wat het programma heeft opgeleverd. Er ligt een samenwerkingsafpraak om rond de zomer een convenant af te sluiten. De afronding van het programma betekent niet dat iedereen terugveert, maar dat we het kwalibostelsel blijven onderhouden en verbeteren. Daar is hij zelf ook blij mee.

4. HUM Waterbodem

Annelies de Graaf geeft een toelichting bij dit agendapunt.

In het tweede kwartaal van 2024 is SIKB gestart met de voorbereiding van de HUM Waterbodem. De HUM Waterbodem vervangt de onderdelen van de HUM Bbk die betrekking hebben op toepassen van grond, baggerspecie en bouwstoffen in

oppervlaktewater. Vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Regeling bodemkwaliteit 2022, is de HUM Bbk niet meer actueel. Voor het project is een begeleidingscommissie samengesteld met deelnemers vanuit RWS, een waterschap, ILT en adviserend en uitvoerend bedrijfsleven. Het Programmabureau verzoekt het CCvD om het ontwerp van de HUM Waterbodembodem (versie 0.1) vrij te geven voor publicatie in het kader van een openbare reactieronde.

Vanuit het college volgen er geen reacties. Het college besluit tot vrijgave van de stukken voor openbare reactieronde.

5. Certificeringsplicht verwijderen asbesthoudende bodem i.h.k.v. Arbo

Jelle de Boer geeft een toelichting bij dit agendapunt.

Op basis van een nieuwe Europese Richtlijn worden alle activiteiten m.b.t. het verwijderen van asbest vergunningsplichtig, met daarbij voorwaarden die raken aan arbo en veiligheid. Onder deze activiteiten valt ook het verwijderen van asbesthoudende bodem. Het Ministerie SZW werkt dit op nationaal niveau uit. Zij ziet certificering van bedrijven daarbij als vergunningsvoorwaarde (vergelijkbaar met Kwalibo). Om dubbele certificering en dubbele lasten te voorkomen, heeft Ministerie SZW voorgesteld om protocol 7005 - al dan niet met lichte aanpassingen - ook voor de asbestcertificering te gebruiken. Het Ministerie heeft hiertoe het Ministerie I&W en SIKB verzocht om hierin mee te denken. Bijgevoegde notitie geeft achtergrond bij dit verzoek. SIKB zal - in afstemming met Ministerie I&W - een eerste verkenning met SZW doen. Indien er voldoende juridische en arbo-inhoudelijke basis is, zal dit met stakeholders worden uitgewerkt.

Vanuit het college worden de volgende reacties gegeven:

Joep van der Wee: Ik mis de koppeling met VCA-certificering die bedrijven ook hebben. Dit hoort daar onder te vallen, want dat systeem is op personeels- en organisatieniveau, en breder dan de BRL. Waarom worden alleen de saneringsbedrijven aangepakt? Dit is eenvoudig te regelen in de VCA.

- Jelle de Boer reageert: het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) wordt geconfronteerd met een bredere scope dan nu het geval is qua asbest-certificering. Deze scope willen ze uitbreiden, maar laten wij dat dan voor bodem niet doen binnen de asbest-certificering maar via de BRL-en om dubbele certificeringen te voorkomen. VCA is niet geborgd in een erkenningssysteem, er is geen wettelijk toezicht, geen verplichting voor bedrijven of een administratieve verzwaring. De BRL is toch al wel verplicht, dus dan is die administratieve verzwaring beperkt. Dit wordt in de verkenning meegenomen.
- Joep van der Wee: Ik ken geen bedrijven die BRL SIKB 7000 hebben maar geen VCA zijn.

Bram van de Pas: In principe is de verkenning heel goed, want op een dubbele certificering zit niemand in de branche te wachten. Hij heeft twee vragen:

- Als asbest-verwijderingscertificering binnen de BRL valt: betekent dat ook dat de regels waar bedrijven aan moeten voldoen hetzelfde zijn als de asbestverwijderaars? Er zijn dan consequenties op het snijvlak van bodem en asbest.
- De Europese richtlijn gaat over asbest in materialen waar mensen mee in aanraking komen. In hoeverre conflicteert dat met de norm die we in

de bodem hanteren?

- Jelle de Boer antwoordt: De vragen zijn terecht en die moeten worden meegenomen in de verkenning.

Rabbe Vedder ondersteunt de opmerkingen van Bram van de Pas, en vindt het mooi dat die meegenomen kunnen worden in de verkenning. Hij heeft het stuk gelezen, maar hoort nu dat je te maken krijgt met twee bevoegd gezagen, zowel de OD als SZW. Elke asbestsanering moet worden gemeld bij SZW, dus hij ziet niet veel verschil met wat nu de huidige praktijk is. Komt er een register bij vergelijkbaar met de BRL SIKB 6000 en BRL SIKB 7000?

- Jelle de Boer antwoordt: Dit is onderdeel van de verkenning. En met betrekking tot het register: dit is een wettelijke eis uit Europa, mensen die fysiek in contact komen met asbest moeten een cursus doen, en dat moet geregistreerd worden. Er komt dus waarschijnlijk inderdaad een register binnen SZW. Binnen de BRL is er al een cursus asbestherkenning, dit moet worden afgestemd tussen SZW en I&W.

Charly van Schaik: De stukken zijn ook voorgelegd aan onze toezichthouders, maar zij zijn geen bevoegd gezag hiervoor. Onze toezichthouders letten er wel op en geven het ook door. Ze krijgen dan ook meer een toegewezen rol. De CROW 400 is er ook, waarin kwaliteitsverantwoordelijke personen voor veldwerkers en aannemers ook een rol hebben. Dit wordt ook meegenomen in de verkenning.

Bas van Oosten: Een aantal bepalingen moet worden aangescherpt, en een aantal moeten worden aangevuld. Bijvoorbeeld gezien de veiligheid: asbestsanering is een verregaand decontaminatieproces. Als we ook die kant op gaan voor asbestsanering in de bodem, dan moet de auditor daar ook kennis van hebben. Wellicht moet er dan ook een persoonscertificering voor komen, ook al komt het weinig voor. Het moet er niet toe leiden dat de wijze van uitvoering een andere kant op geduwd wordt door het toezicht van SZW.

- Jelle de Boer: De certificatie-instellingen zijn toegerust zijn op audits van milieuhygiënische aspecten. Als daar veiligheidsaspecten bij komen is dat op procesniveau waarschijnlijk geen probleem. Maar als het om persoonsgebonden veiligheid gaat, heeft dat ook impact op CI's en de benodigde kennis. Dit is een belangrijke overweging in het totale pakket aan afwegingen.

Martin van Bostelen wil graag aandacht vragen voor de definitie 'asbesthoudend'. Iets is asbesthoudend als het een bepaald percentage asbest bevat. Als je die definitie loslaat op de bodem, dan blijft dat percentage er heel vaak onder. Daarom moeten we daarin terughoudend zijn, om onnodige zaken te voorkomen.

- Willem Bastein: Dit heeft invloed op onze medewerkers. Niet alleen op het gebied van milieu, maar ook voor persoonlijke veiligheid.
- Joep van der Wee: Wat valt er allemaal onder deze regels? Wat is asbesthoudend en wat niet. Het is dus essentieel om de definitie van asbesthoudend helder te hebben.

De voorzitter verzoekt alle input mee te nemen in de verkenning.

6. Stand van zaken projecten bodembeheer

Het programmabureau SIKB coördineert diverse projecten bodembeheer. Een samenvatting van de stand van zaken is per project beschreven in het bijgaande document. Het College is in de gelegenheid om vragen te stellen of input te geven

naar aanleiding van de informatie.

Bram van de Pas: het is een overzichtelijk stuk. Wel is al vaker de vraag gesteld: wat is de actuele status van het project opkomende meettechnieken? De laatste check door de sectie monsterneming en veldwerk staat er al een hele tijd.

- Antwoord: het laatste overleg van de sectie is geannuleerd. De reacties zijn al geweest dus dat kan wellicht al gepubliceerd worden. Actie: Henk Koster checkt dit bij Annelies de Graaf (**actie HK**).

Martin van Bostelen: Bij '12. NEN-projecten met een raakvlak met SIKB' staat iets over asbest en het verzoek van de sector om te kijken of dat vanuit arbo anders kan. Op verzoek van welke sector is dit? Het is cruciaal dat er een representatief beeld ontstaat van het voorkomen van asbest in het kader van het beoordelen van de werkbaarheid. Ik maak me zorgen als ik dit zie.

- Antwoord Jelle: de sector is met name de veldwerk- en bemonstersector. Hier vindt daadwerkelijk de fysieke belasting plaats. De oplossing moet te allen tijde leiden tot een representatief beeld van hetgeen dat bemonsterd wordt.

Martin van Bostelen heeft een opmerking over '14. Kennisdocument macroplastics in baggerspecie'. Martin doet een duidelijke oproep om voorzichtig te bekijken in hoeverre het probleem wordt opgelost met dit soort onderzoeken. Met name voor plastics is het heel ingewikkeld om vast te stellen of iets veel plastics bevat of niet.

7. Conceptverslag CCvD/AC Bodembeheer 10 oktober 2024

Martin van Bostelen stelt een vraag over de herkomst van de afstanden voor protocol 2101. Hij is benieuwd of daar duidelijkheid over is. Henk Koster antwoordt dat hierover aanstaande dinsdag overleg plaatsvindt in de betreffende sectie, en dit is daar onderwerp van gesprek. Daarna vindt hierover terugkoppeling plaats.

Bram van de Pas geeft aan dat op pagina 8 gerefereerd wordt aan zijn vraag over het functioneren van secties. Verzoek is om hieraan toe te voegen de toezegging dat een evaluatie zou plaatsvinden. Henk Koster geeft aan dat deze evaluatie voor 2025 op de planning staat (**actie HK**). Afgesproken wordt dat dit in het verslag van 10 oktober niet gewijzigd wordt, maar in het verslag van vandaag opgenomen wordt.

Het verslag is ongewijzigd vastgesteld.

8. Mededelingen en rondvraag

Er zijn geen verdere mededelingen of punten voor de rondvraag vanuit het college.

9. Afsluiting

De voorzitter sluit de vergadering en dankt de aanwezigen voor hun inbreng.

Acties

Nieuwe acties uit vergadering van 12 december 2024

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
12-12-2024	HK	In gang zetten evaluatie nieuwe sectie-indeling	
12-12-2024	HK	Navragen bij Annelies de Graaf op project opkomende meettechnieken gepubliceerd kan worden.	Afgerond.
12-12-2024	HK	Terugkoppelen over herkomst van afstanden voor protocol 2101 aan Martin van Bostelen n.a.v. gesprek hierover in de betreffende Sectie.	

Openstaand uit vorige vergaderingen

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
18-03-2021	AndG, ArdG	Bevoegde gezagen actief betrekken bij de on-site meettechnieken (mits conform de richtlijnen uitgevoerd).	Loopt.
31-03-2022	HK	De mogelijkheden voor werken over de grens verkennen, te beginnen met een gesprek met de OVAM (Vlaanderen).	Loopt.
31-03-2022	College	Oproep aan CCvD en achterban: ervaringen met over de grens werken met SIKB te delen.	Loopt.
08-12-2022	JdB	Agenderen voor eerstvolgende CI-overleg, naar aanleiding van de resultaten van de Jaarrapportage certificatoezicht 2021: - Bijhouden logboek door Kwaliteitsverantwoordelijke Persoon (KVP-er) van de aannemer tijdens saneringen. - Potentiële verbeterpunten bij interne audits.	Jaarrapportage 2021 wel geagendeerd, nog niet besproken. Inmiddels ook jaarrapportage 2022 beschikbaar
08-12-2022	SIKB	Project starten voor modernisering van het certificatieschema onder BRL SIKB 2100, Mechanisch boren.	Loopt.
05-10-2023	Jelle	Overleg over mogelijke mismatch AP04 / BRL SIKB 7510 en BRL SIKB 9335.	
05-10-2023	SIKB	Opnieuw aan RvA vragen of werkvoorschriften voor XRF (veldanalyses) in een protocol onder BRL SIKB 2000 opgenomen kunnen worden.	
14-12-2023	GB	Navragen in hoeverre voor BoToVa-toetsing ook een overgangstermijn geldt, aangezien het toets-instrument op 1 januari 2024 nog niet is aangepast	
28-03-2024	HK	Toesturen landelijke handhavingsstrategie uit programma versterking kwalibo naar collegeleden	
28-03-2024	AndG	Feedback van het college meenemen in de definitieve versie van de handreikingen geofysische meettechnieken en consulteren van de sectie Monsterneming en Veldwerk	
27-06-2024	HK	Initiatief voor impactanalyse Europese standaard bodemenergiesystemen en grondwaterputten	

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
27-06-2024	SK	Geactualiseerd overzicht zittingstermijnen Collegeleden opstellen en delen met College	
10-10-2024	SIKB	Begeleiden van evaluatie bijlage X	
10-10-2024	AndG	Delen van stand van zaken project handreiking opkomende meettechnieken.	

Vergaderschema CCvD/AC Bodembeheer 2025

Datum	Tijd	Plaats
Do 27 maart 2025	10:00 – 12:00	Waterschapshuis Amersfoort
Do 26 juni 2025	10:00 – 12:00	Waterschapshuis Amersfoort
Do 2 oktober 2025	10:00 – 12:00	Waterschapshuis Amersfoort
Do 11 december 2025	10:00 – 12:00	Waterschapshuis Amersfoort